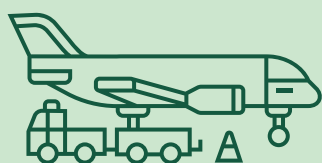

TYAs Trendindikator

Kompetensbehov år 2022 och tre år framåt

Behovet av utbildade
flyg- och helikopter-
tekniker / mekaniker.

Förord

TYA släpper nu sin femte rapport om kompetensbehovet bland flygmekaniker och flygtekniker för både flygplan och helikoptrar.

Den senaste enkäten genomfördes 2019 strax innan pandemin bröt ut. Nedstängningen av samhället orsakade en temporär nedgång i behovet av ny kompetens. Tre år senare, nu när företagen åter går in i en rekryteringsfas, upplever många stora problem med att hitta flygteknisk personal.

De anledningar som ges till rekryteringsbehovet är utökning av verksamheten och pensionsavgångar.

Hela 55 procent av företagen upplever ett underskott på tillgänglig personal. Med andra ord – över hälften av de tillfrågade ser problem med att rekrytera personal framöver.

Årets mätning visar också att andelen kvinnor som arbetar med flygteknik i Sverige är liten. I de deltagande företagen är 8 procent av flygteknikerna kvinnor. Motsvarande andel för flygmekaniker är 12 procent. Det stämmer väl överens med hur det ser ut i skolan. Enligt TYAs skolledarrapport 2021/2022 är endast 13 procent av eleverna på gymnasiet flygteknikutbildning tjejer.

TYA arbetar aktivt för att göra flygteknikbranschen mer synlig för teknikintresserade tjejer bland annat genom olika kampanjer inför gymnasieval. Det arbetet är viktigt för framtida kompetensförsörjning.

Utbildningen till flyg- och helikoptermekaniker går via gymnasieskolans flygteknikprogram som finns på sju orter i Sverige. Vid flera av dessa skolor ges även Yrkehögskolans utbildningar till flyg- och helikoptertekniker samt avioniktekniker.

Att utbilda sig inom flygteknik är att satsa på en framtidsbransch som ständigt utvecklas med ny teknik och alternativa bränslen.

Vi på TYA anser att det är av stor vikt att de utbildningsplatser som finns i dag bibehålls och håller hög kvalitet. På så sätt säkrar vi framtida behov inom flygteknisk kompetens i Sverige.

TYA vill rikta ett stort tack till de företag som deltagit i undersökningen.

Åsa Backman
Projektledare
TYA

Samtliga rättigheter till produkter, material och tjänster som TYA tagit fram och tillhandahåller, inklusive upphovsrätt och andra immateriella rättigheter, tillhör TYA, om inte annat uttryckligen anges.

Innehållsförteckning

Inledning	3
Rekrytering av flygtekniker	4
Utbudet av flygtekniker	5
Rekrytering av flygmekaniker	6
Utbudet av flygmekaniker	7
3 frågor till ...	7

OM STATISTIKEN

Undersökningen genomförs vart tredje år.

Frågorna har gått till samtliga företag som har Part 145-certifiering enligt Transportstyrelsen. Av 40 tillfrågade företag svarade 29. Bland de svarande finns SAAB, SAS, Försvarsmakten och Svenskt Ambulansflyg. Hos de svarande arbetar totalt 1 030 flygtekniker och 498 flygmekaniker.

Inledning

Trots pandemins effekter på flygbranschen är arbetsmarknaden för mekaniker och tekniker inom flyg- och helikopterteknik fortsatt ljus. Pandemin slog främst mot passagerartrafiken. Den viktiga frakttrafiken, liksom ambulans- och andra samhällstransporter, genomfördes under hela pandemin. Nu när passagerartrafiken är i gång igen visar TYAs undersökning att det är stor brist på flygteknisk personal.

Några kategorier som lyfts extra är bristen på el- och avioniktekniker samt plåtslagare. Av enkäten framgår det även att kompositkompetens saknas bland dagens flygtekniska personal och den bristen tror TYA kommer att öka i framtiden.

”

I dagsläget är det mycket svårt att hitta personal med avionik- och elkompetens. Det är även fortsatt svårt att hitta kunniga inom plåt och komposit.

Fakta från undersökningen:

63%

av företagen har rekryterat flygtekniker de senaste **12 månaderna**.

74%

av företagen kommer ha ett behov av att rekrytera flygtekniker de närmaste **3 åren**.

88%

av företagen kommer ha ett behov av att rekrytera flygmekaniker de närmaste **3 åren**.

0%

av företagen anger att de kommer att säga upp någon flygmekaniker eller flygtekniker de närmaste **3 åren**.

55%

av företagen anser att det finns ett underskott av flygteknisk personal.

339

Nyrekryteringar de närmaste 3 åren.

Rekrytering av flygtekniker

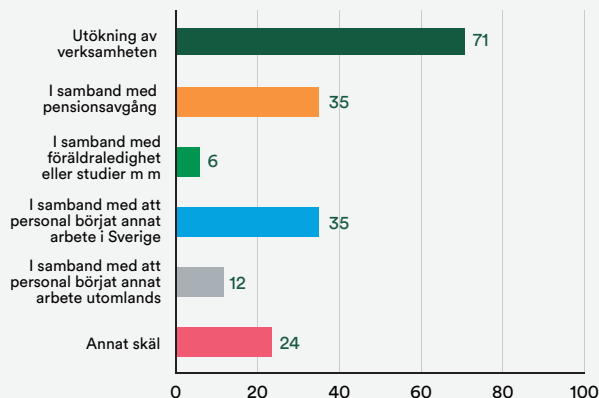
Hos de svarande företagen arbetar i dag 1 030 flygtekniker. 63 procent av de tillfrågade företagen har rekryterat 133 flygtekniker de senaste 12 månaderna. Skälen till rekryteringarna var främst utökning av verksamheten, men även pensionsavgångar och ersättningsrekrytering på grund av personal som bytt jobb anges som skäl.

74 procent av företagen anger att de troligen kommer att anställa 339 flygtekniker de närmaste 3 åren. Inget företag planerar att säga upp någon flygtekniker under samma period. Fram till 2028 förväntas 133 flygtekniker att gå i pension.

Skälet till rekryteringen.

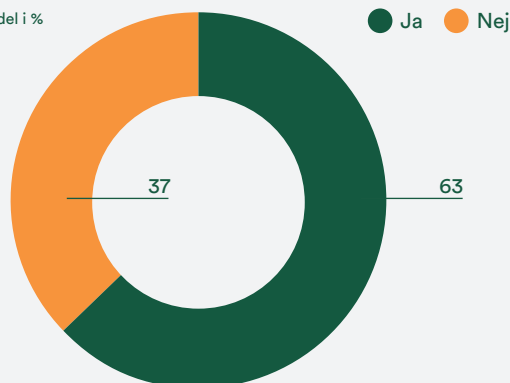
Fler än ett svarsalternativ kunde anges.

Andel i %

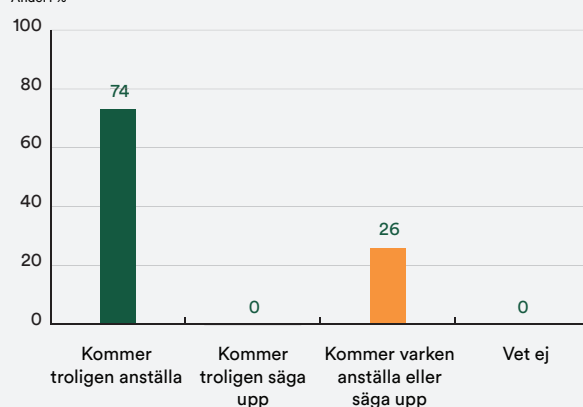
Andel företag som har rekryterat flygtekniker under de senaste 12 månaderna.

Andel i %

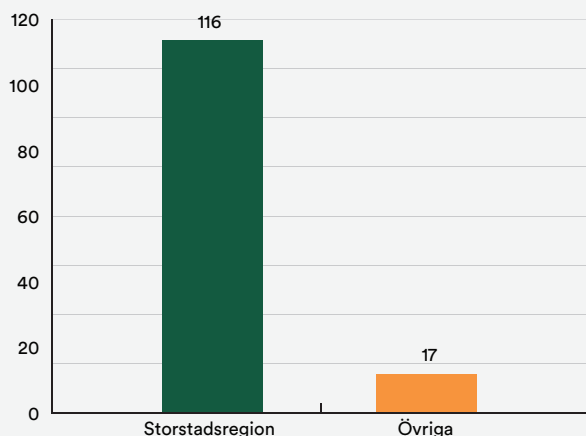

Behovet av nyrekrytering av flygtekniker de närmaste 3 åren.

Andel i %

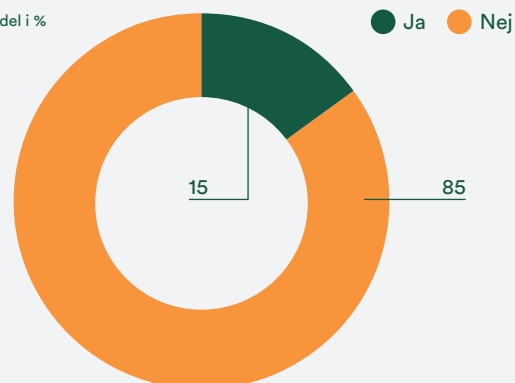

Antal flygtekniker som rekryterats.

Andel flygtekniker som förväntas gå i pension de kommande 6 åren.

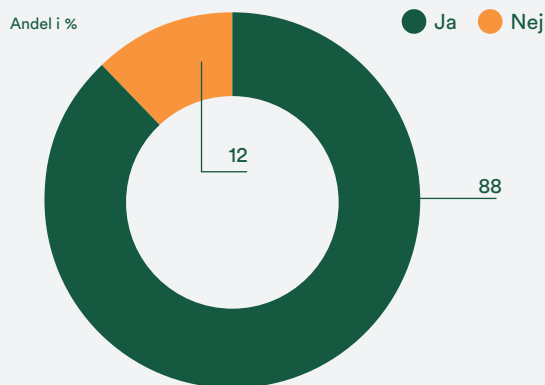
Andel i %

Problem med rekrytering

88 procent av företagen uppger att de har haft svårt att rekrytera flygtekniker. Av dessa uppger 47 procent att det är svårt att hitta personal med rätt yrkesutbildning och 59 procent anger främst svårigheter att hitta personal med rätt yrkeserfarenhet.

Andel företag som har haft svårt att rekrytera flygtekniker under de senaste 12 månaderna.

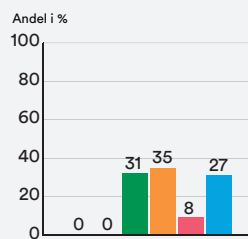
Utbudet av flygtekniker

Det är brist på flygtekniker inom flera kategorier. 62 procent av de svarande företagen uppger "stor" eller "mycket stor" brist på el- och avioniktekniker. Fakta från undersökningen visar också att det är större brist på kompetens inom kategorin turbinmotor än kolvmotor.

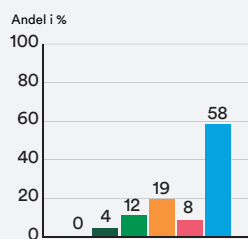
Hur upplever företaget utbudet av följande kategorier av flygtekniker?

- Mycket stor tillgång
- Stor tillgång
- Varken god eller dålig
- Stor brist
- Mycket stor brist
- Vet ej

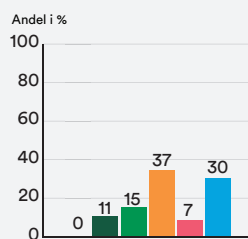
Turbinmotor flygplan (B1.1)

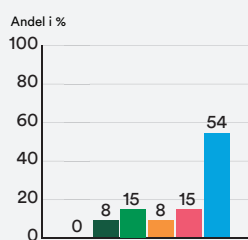
Kolvmotor flygplan (B1.2)

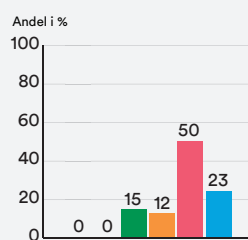
Turbinmotor helikopter (B1.3)

Kolvmotor helikopter (B1.4)

El- och avioniktekniker (B2)

”

Det är inte lätt att få tag i personal med rätt inriktning på utbildning med rätt typcertifikat.

Summan av procentandelarna blir inte alltid exakt 100, vilket beror på avrundning av de uträknade procentandelarna.

203

Nyrekryteringar de närmaste 3 åren.

Rekrytering av flygmekaniker

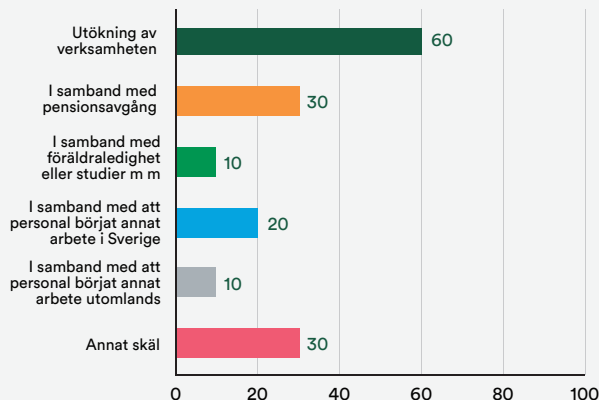
Hos de svarande företagen arbetar i dag 498 flygmekaniker. 59 procent av de tillfrågade företagen har rekryterat 80 flygmekaniker de senaste 12 månaderna. Skälen till rekryteringarna var främst utökning av verksamheten, men även pensionsavgångar och ersättningsrekrytering på grund av personal som bytt jobb anges som skäl.

88 procent av företagen anger att de troligen kommer att anställa 203 flygmekaniker de närmaste 3 åren. Inget företag planerar att säga upp någon flygmekaniker under samma period. Fram till 2028 förväntas 56 flygmekaniker att gå i pension.

Skälet till rekryteringen.

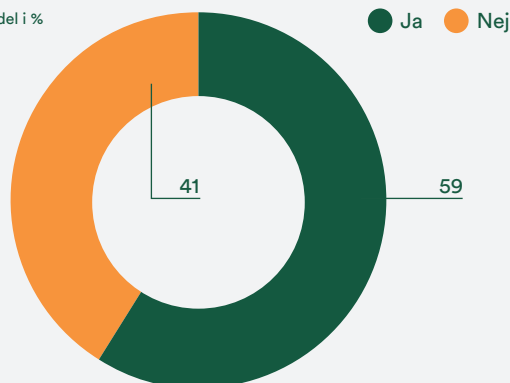
Fler än ett svarsalternativ kunde anges.

Andel i %

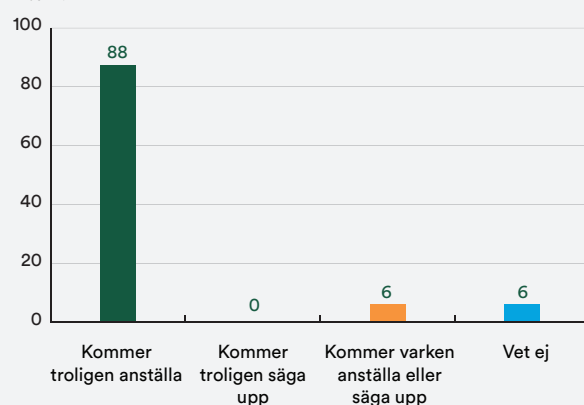
Andel företag som har rekryterat flygmekaniker under de senaste 12 månaderna.

Andel i %

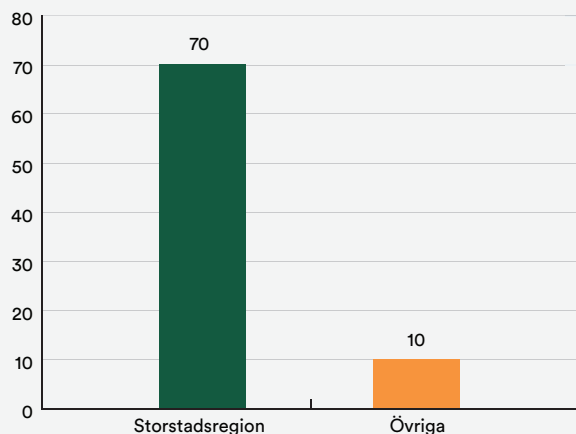

Behovet av nyrekrytering av flygmekaniker de närmaste 3 åren.

Andel i %

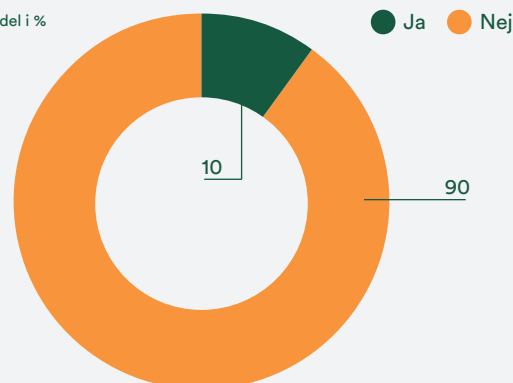

Antal flygmekaniker som rekryterats.

Andel flygmekaniker som förväntas gå i pension de kommande 6 åren.

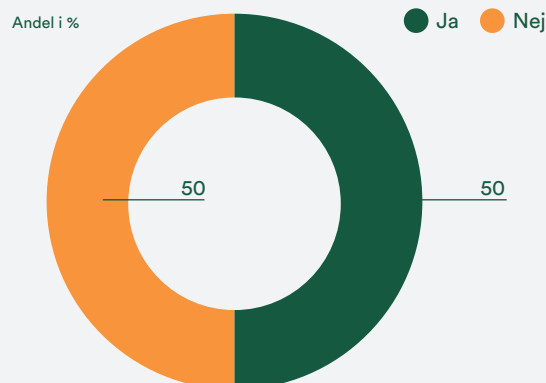
Andel i %

Problem med rekrytering

50 procent av företagen uppger att de har haft svårt att rekrytera flygmekaniker. Av dessa uppger 40 procent att det är svårt att hitta personal med rätt yrkesutbildning och 40 procent anger främst svårigheter att hitta personal med rätt yrkeserfarenhet.

Andel företag som har haft svårt att rekrytera flygmekaniker under de senaste 12 månaderna.

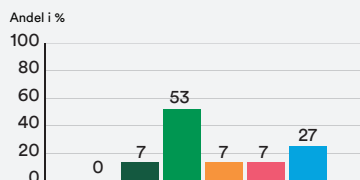
Utbudet av flygmekaniker

Det är brist på flygmekaniker inom flera kategorier. Det som sticker ut är att 74 procent av företagen uppger "stor" eller "mycket stor" brist på flygplåtslagare. När det gäller

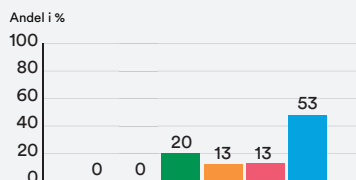
de andra kategorierna är det störst brist på flygmekaniker inom turbinmotor helikopter samt kolvmotor flygplan.

Hur upplever företaget utbudet av följande kategorier flygmekaniker?

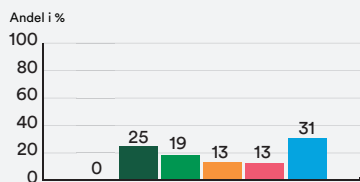
Turbinmotor flygplan (A1)

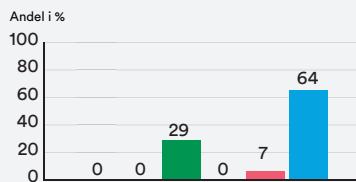
Kolvmotor flygplan (A2)

Turbinmotor helikopter (A3)

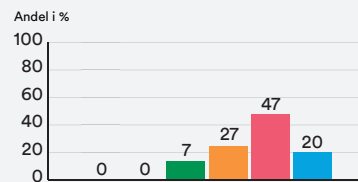
Kolvmotor helikopter (A4)

- Mycket stor tillgång
- Stor tillgång
- Varken god eller dålig
- Stor brist
- Mycket stor brist
- Vet ej

Summan av procentandelarna blir inte alltid exakt 100, vilket beror på avrundning av de uträknade procentandelarna.

Plåtslagare

3 frågor till...

... Kristina Bao, HR-chef på ST Engineering Aerospace Solutions, som reparerar och underhåller flygplanskomponenter.

Hur påverkar bristen på flygmekaniker er verksamhet?

– Jättemycket. Vi har svårt att hitta rätt kompetens i dag. Vi skulle kunna anställa femton personer i morgon. Allra mest saknar vi mekaniker med flygplåtslagarprofil. Pensionsavgångar i framtiden är en annan utmaning för oss.

Varför är det så svårt att hitta personal?

– Det finns inget enkelt svar på det. Alla gymnasieskolor med flygteknisk inriktning behöver förklara de möjligheter som finns inom det här yrket, så att vi får fler motiverade elever i årskurs 3.

– Många unga verkar tyvärr inte tycka att det här jobbet är så attraktivt, men efter tre år på gymnasiet kan du arbeta som flygplansmekaniker och vi har jobb att erbjuda!

Vad kan man göra för att vända trenden?

– Jag tror att det behövs en yrkesutbildning för vuxna, en väg in för alla som har någon form av mekanisk erfarenhet. En lärlingsutbildning kanske? Arbetet som våra mekaniker utför, betyder mycket för flygsäkerheten i världen och den framtida kompetensen behöver säkras inom branschen.

**Vi på TYA utvecklar anslutna företag och
medarbetare i morgondagens transportbransch.**

**Vi driver på utvecklingen för säkrare och mer
hållbara arbetsmiljöer.**

**Tillsammans med våra parter och företag,
dess medarbetare samt skolor och myndigheter
arbetar vi för att skapa Sveriges bästa jobb.**